

z terénu. Například proběhla pečlivá diskuze o výhodách a nevýhodách využívání jednotného dotazníku (tj. dotazníku, který není zaměřený jen na jednu specifickou úroveň ISCED) pro všechny tři úrovně ISCED. Ačkoliv se zdálo výhodné používat jednotný dotazník, ukázalo se, že takový dotazník vyžaduje úpravy, má-li podat úplnou výpověď o specifikách přidáných úrovní ISCED, zejména těch zahrnujících programy pro přípravu na povolání. Využívání specifických odkazů pro zasazení odpovědí učitelů do reálných situací (např. využívání pojmu „referenční“ či „vybrané“ třídy k zaměření pozornosti na konkrétní vyučovací praktiky) vedlo k potřebě vyvinout dotazníky pro konkrétní úrovně ISCED. To zase mělo podstatné dopady na uspořádání výzkumu a celkovou velikost výběrového souboru.

V zemích, které si zvolily, že provedou šetření na více cílových populacích než jen té hlavní (tj. ISCED 2), se mohou nalézat školy, které poskytují výuku na více úrovních ISCED a ve kterých tedy učitelé nemusejí vyučovat pouze na jediné úrovni ISCED. To svádí ke strategii využít školy vybrané pro jednu úroveň ISCED a získat z nich rovněž vzorek učitelů pro další úroveň ISCED. Tento scénář výběru učitelů ve školách byl detailně prověřen a ukázalo se, že by byl příliš náročný z hlediska naprogramování, automatizace kontroly zásahů od školních koordinátorů, z hlediska zbývající manuální práce ze strany účastníků se škol a také zátěže kladené na vybrané učitele a ředitele. Proto zaujal řídicí výbor šetření TALIS (Board of Participating Countries of the Teaching and Learning International Survey) stanovisko (EDU/INES/TALIS/M (2011) 2, str. 7 – 8), že výběrové soubory škol pro jednotlivé úrovně ISCED by měly být od sebe co možná nejvíce oddělené (s minimalizací překryvu). Jelikož se očekává, že odhady jednotlivých cílových populací budou provedeny v podobné statistické kvalitě a přesnosti, měly by být výběrové soubory ze všech cílových populací přibližně stejně velké.

Stanovený plán pro výběr vzorku respondentů v šetření TALIS 2013 sestává z dvouúrovňového uspořádání, kde školy představují primární výběrové jednotky a učitelé sekundární. Ředitelé škol jsou požádáni, aby odpověděli za svou školu. Na základě zkušeností s návratností odpovědí a s uspořádáním šetření TALIS 2008 byla velikost výběrového souboru v šetření TALIS 2013 stanovena na 200 škol a v každé z nich 20 učitelů, což platí pro každou cílovou populaci (či úroveň ISCED), která je v dané zemi zkoumána. V zemi, která si zvolí zapojit do šetření všechny tři úrovně ISCED a kde každá škola poskytuje vzdělání vždy pouze na jedné úrovni ISCED, může být pro účast v šetření TALIS 2013 osloveno až 600 škol a 12 000 učitelů.

Za přijatelnou míru návratnosti byla označena účast 75 % škol (po nahrazení škol, které se odmítly zúčastnit) a 75 % učitelů v účastnících se školách, přičemž škola je považována za účastnící se, pokud v této škole vyplnilo dotazník alespoň 50 % vybraných učitelů. Tento požadavek je podobný, jako byl v šetření TALIS 2008, kdy se ukázalo, že jej dokáží uspokojit téměř všechny zapojené země.

Co se týče propojení s šetřením PISA 2012 na úrovni škol, není možné tyto požadavky nastavit stejně: výběrový soubor škol v šetření PISA 2013 představuje poněkud odlišné pole působnosti od toho v šetření TALIS 2013. Výběrový soubor škol a soubor účastnících se škol bude tedy podřízen procesu hlavního sběru dat v šetření PISA 2012, přičemž přibližný počet škol ve výběrovém souboru pro šetření PISA 2012 je 150. V rámci zkoumání propojující šetření TALIS 2013 s šetřením PISA 2012 bude na úrovni školy vybráno 20 učitelů, ovšem s navýšením vzorku učitelů matematiky.

Stručné představení výzkumných nástrojů

Výzkumné nástroje pro šetření TALIS 2013 v obecné rovině pokrývají důležité informace sbírané již v předešlé vlně šetření, vstupy do škol, procesy a také omezený soubor výstupů, jak bylo diskutováno v druhé části tohoto dokumentu. Všechny proměnné, které jsou uvedené v tabulce, jsou v souladu